ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืช ขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๑๖ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid) พันธุ์ เคยูเจแอลเอ็มเอส1 (KUJLms1)

๒. สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid) พันธุ์ เคยูเจแอล26 (KUJL26)

๓. สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid) พันธุ์ สุชาติ-เคยู

๔. มะละกอ (*Carica papaya* L.) พันธุ์ แขกดำเกษตร

๕. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-01-เอสวาย (กำแพงแสน-01-SY)

๖. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-02-เอสโอ (กำแพงแสน-02-SO)

๗. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-03-เอสโอ (กำแพงแสน-03-SO)

๘. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-04-ดีโอ (กำแพงแสน-04-DO)

๙. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-05-ดีวาย (กำแพงแสน-05-DY)

๑๐. ดาวเรืองฝรั่งเศส(*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-06-เอสอาร์ (กำแพงแสน-06-SR)

๑๑. ดาวเรืองฝรั่งเศส(*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-07-เอสวาย (กำแพงแสน-07-SY)

๑๒. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-08-ดีโอ (กำแพงแสน-08-DO)

๑๓. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-09-ดีวาย (กำแพงแสน-09-DY)

๑๔. ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.) พันธุ์ กำแพงแสน-10-ดีอาร์ (กำแพงแสน-10-DR)

๑๕. น้อยหน่าลูกผสม *Annona* x *atemoya* Mabb.) พันธุ์ ฝ้ายเขียวเกษตร2

๑๖. น้อยหน่าลูกผสม (*Annona* x *atemoya* Mabb.) พันธุ์ ปากช่อง เคยู3

ซึ่งกรมวิชาการเกษตร...

ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาววราภรณ์ พรหมพจน์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid)
พันธุ์เคยูเจแอลเอ็มเอส1 (KUJLms1)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สบู่ดำดอกเพศผู้เป็นหมันสายพันธุ์ KUJLms 1 (Kasetsart University *jatropha* line: male sterile no. 1) เป็นผลงานวิจัยของโครงการปรับปรุงพันธุ์เพื่อเร่งการปลูกเลี้ยงสบู่ดำสำหรับเป็นพลังงานและอาหารสัตว์ โดยมีคณะนักปรับปรุงพันธุ์ ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นผู้ปรับปรุงพันธุ์ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสบู่ดำพันธุ์ใหม่จากลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูง ทรงพุ่มเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ระยะเวลาในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ปี พ.ศ. 2552 – 2555 เริ่มจากสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมโดยการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสบู่ดำสายพันธุ์ชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นแคระ (Ji2) ในประชากร F_2 จำนวน 415 ต้น ที่เกิดจากการผสมตัวเองของต้น F_1 ต้นที่ 4 (CnJi2–4) พบสบู่ดำต้นที่ 222 มีลักษณะดอกเพศผู้เป็นหมัน และนับเป็นการค้นพบครั้งแรกในสบู่ดำ ซึ่งดอกเพศเมียสามารถติดเมล็ดได้เป็นปกติเมื่อผสมด้วยเกสรเพศผู้จากดอกเพศผู้ต้นอื่น โครงการได้คัดเลือกสายพันธุ์ดังกล่าวเพื่อเป็นเชื้อพันธุกรรมสำหรับศึกษาการถ่ายทอดลักษณะ และพัฒนาเป็นสายพันธุ์แม่เพื่อใช้ผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมเป็นการค้าต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สบู่ดำลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Jatropha* hybrid วงศ์ Euphobiaceae พืชน้ำมัน ไม้ต้นขนาดเล็ก

ราก ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (tap root system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปในดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำดับ หากขยายพันธุ์ด้วยกิ่งชำจะเป็นรากพิเศษ (adventitious root)

ต้น ลำต้นส่วนโคนสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียวเข้ม อายุ 1 ปี มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 140 เซนติเมตร และสูง 150 เซนติเมตร ประกอบด้วย 4 – 5 กิ่งหลัก (primary branch) และ 15 – 20 กิ่งย่อย (secondary branch) ทรงพุ่มแผ่เล็กน้อย มียางขาว

ใบ ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงเวียน (spiral) รูปไข่ถึงรูปวงกลม ใบเว้า 2- 4 แฉก กว้างและยาวประมาณ 13 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปหัวใจ (cordate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ก้านใบยาวประมาณ 7 – 10 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกแยกเพศร่วมต้น (monoecious plant) ช่อดอกแบบช่อกระจุกสองด้าน (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 5 – 7 เซนติเมตร ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) ดอกเพศเมียมีประมาณ 9 – 11 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ดอกเพศผู้มีประมาณ 122 – 146 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.5 เซนติเมตร ดอกเพศเมียบานก่อนดอกเพศผู้ประมาณ 2 – 3 วัน กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (petal) 5 กลีบ สีเหลืองอมเขียวอ่อน (yellow–green 149C) อับเรณูในดอกเพศผู้ไม่พัฒนา ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งแก่แล้วแตก แต่ละช่อติดผล 6 – 10 ผลต่อช่อ แต่ละผลมี 2 – 3 เมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ 1. กิ่งก้านของสบู่ดำดอกเพศผู้เป็นหมันสายพันธุ์ KUJLms1 แข็งแรงกว่าสบู่ดำปกติ เนื่องจากมีเนื้อไม้กึ่งแข็ง ซึ่งเป็นลักษณะที่ได้มาจากต้นพ่อเข็มปัตตาเวีย ทำให้หักล้มน้อยกว่าสบู่ดำปกติ เมื่อเกิดลมกรรโชกแรก

2. ผลจะเริ่มสุกแก่เป็นสีเหลืองประมาณ 4 0 – 45 วัน หลังจากการผสม

3. มีจำนวนช่อดอกประมาณ 50 – 70 ช่อต่อต้นต่อปี

สบู่ดำลูกผสม พันธุ์เคยูเจแอลเอ็มเอส1

สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid)
พันธุ์เคยูเจแอล26 (KUJL26)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สบู่ดำต้นเตี้ย พันธุ์ KUJL26 เกิดจากความร่วมมือภายใต้โครงการการปรับปรุงพันธุ์เพื่อเร่งการปลูกเลี้ยงสบู่ดำพันธุ์ใหม่สำหรับเป็นพลังงานและอาหารสัตว์ โดยมีคณะนักปรับปรุงพันธุ์ ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำต้นเตี้ยเพื่อง่ายต่อการเก็บเกี่ยว รวมทั้งเพื่อสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมของสบู่ดำใหม่เพื่อใช้ในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำต่อไปด้วยกระบวนการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสบู่ดำสายพันธุ์จากจังหวัดชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นเตี้ย (Jid) ในประชากร BC_1F_2 จำนวน 47 ต้น ซึ่งเกิดจากการผสมกลับของต้น F_1 ต้นที่ 1 (CnJid–1) กับสบู่ดำพันธุ์ชัยนาท คัดเลือกสบู่ดำต้นที่ 10 ที่มีลักษณะต้นเตี้ย และให้ผลผลิตสูงพร้อมทั้งขยายพันธุ์ด้วยวิธีปักชำและเสียบยอดกับต้นสบู่ดำ เพื่อทำการปลูกทดสอบและเปรียบเทียบกับพันธุ์ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สบู่ดำลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Jatropha* hybrid วงศ์ Euphobiaceae พืชน้ำมัน ไม้ต้นขนาดเล็ก

ราก ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (tap root system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปในดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำดับ หากขยายพันธุ์ด้วยท่อนพันธุ์ (cutting) จะเป็นรากพิเศษ (adventitious root)

ต้น โคนลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียวเข้ม อายุ 1 ปี การขยายพันธุ์ด้วยวิธีปักชำ พบว่า มีเส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น ประมาณ 4 – 6 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 73 เซนติเมตร ทรงพุ่มสูง 56 เซนติเมตร กิ่งก้านประกอบด้วย 2 – 3 กิ่งหลัก (primary branch) และ 10 – 12 กิ่งย่อย (secondary branch) หากขยายพันธุ์ด้วยการเสียบยอด ทรงพุ่มกว้าง 103 เซนติเมตร ทรงพุ่มสูง 97 กิ่งก้านประกอบด้วย 3 – 4 กิ่งหลักและ 20 – 27 กิ่งย่อย การขยายพันธุ์ทั้ง 2 วิธี พบลักษณะทรงพุ่มเป็นแบบแผ่

ใบ ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงเวียน (spiral) ใบเว้า 4 แฉก แผ่นใบกว้างประมาณ 8 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปหัวใจ (cordate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ก้านใบยาวประมาณ 6 – 10 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกแยกเพศร่วมต้น (monoecious plant) ช่อดอกแบบช่อกระจุกสองด้าน (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 5 – 7 เซนติเมตร ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) ดอกเพศเมียมีประมาณ 8 – 15 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8 - 1 เซนติเมตร ดอกเพศผู้มีประมาณ 80 – 100 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.7 – 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (petal) 5 กลีบ สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งแก่แล้วแตก มีจำนวนผล 7 – 15 ผลต่อช่อ แต่ละผลมี 2 – 3 เมล็ด เมล็ดแห้งมีกระ สีฟาง

ลักษณะอื่น ๆ ผลเริ่มสุกแก่เป็นสีเหลืองประมาณ 40 – 45 วันหลังจากการผสม

สบู่ดำลูกผสม พันธุ์เคยูเจแอล26 (KUJL26)

สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha* hybrid)
พันธุ์สุชาติ–เคยู

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สบู่ดำ พันธุ์สุชาติ–เคยู เกิดจากความร่วมมือภายใต้โครงการการวิจัยและพัฒนาเพิ่มผลผลิตของสบู่ดำเพื่อเป็นแหล่งพลังงานทดแทนในอนาคตระหว่างภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตรกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ร่วมกับบริษัท โพรเทคเตอร์ นิวทริชั่น (ประเทศไทย) จำกัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพันธุ์สบู่ดำให้มีผลผลิตสูงต่อพื้นที่ เพิ่มมูลค่าและศักยภาพในการผลิตสบู่ดำสำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์และแหล่งพลังงานทดแทนในอนาคต โดยการผสมพันธุ์ระหว่างสบู่ดำสายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกกับสบู่ดำสายพันธุ์ประเทศไทย จากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่า ลูกผสมระหว่างสายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกต้นที่ 8 (M8) กับสายพันธุ์ชัยนาท (CN) ให้ผลผลิตสูงกว่าสายพันธุ์พ่อแม่และคู่ผสมอื่น ๆ จึงได้ขยายพันธุ์ด้วยวิธีปักชำ เพื่อทำการปลูกทดสอบและเปรียบเทียบกับสบู่ดำสายพันธุ์ไทยและสายพันธุ์จากต่างประเทศที่ใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำ

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สบู่ดำ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Jatropha* hybrid วงศ์ Euphobiaceae พืชน้ำมัน ไม้ต้นขนาดเล็ก

ราก ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (tap root system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปในดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำดับ หากขยายพันธุ์ด้วยท่อนพันธุ์ (cutting) จะเป็นรากพิเศษ (adventitious root)

ต้น โคนลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียวเมื่ออายุ 1 ปี สามารถขยายพันธุ์เป็นท่อนพันธุ์ด้วยวิธีปักชำได้ พบว่า ลำต้นอายุ 1 ปี มีเส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้นเฉลี่ย 3 – 5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 100 – 180 เซนติเมตร ทรงพุ่มสูง 165 – 200 เซนติเมตร กิ่งก้านประกอบด้วย 3 – 5 กิ่งหลัก (primary branch) และ 7 – 12 กิ่งย่อย (secondary branch)

ใบ ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงเวียน (spiral) ใบอ่อนมีสีแดงอมม่วง ใบเว้า 4 แฉก แผ่นใบกว้างประมาณ 9 - 16 เซนติเมตร ยาว 10 – 15 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปหัวใจ (cordate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ก้านใบส่วนที่ติดกับลำต้นและแผ่นใบมีสีแดง บริเวณส่วนกลางมีสีเขียว ก้านใบยาวประมาณ 7 – 12 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกแยกเพศร่วมต้น (monoecious plant) ช่อดอกแบบช่อกระจุกสองด้าน (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 8 – 10 เซนติเมตร ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) ดอกเพศเมียมีประมาณ 8 – 13 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.5 – 0.9 เซนติเมตร ดอกเพศผู้มีประมาณ 140 – 180 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.4 – 0.8 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (petal) 5 กลีบ สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งแก่แล้วแตก มีจำนวนผล 7 – 13 ผลต่อช่อ แต่ละผลมี 2 – 3 เมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ ผลจะเริ่มสุกแก่เป็นสีเหลืองประมาณ 40 – 45 วันหลังจากดอกบาน เก็บเกี่ยวที่อายุประมาณ 60 วันหลังดอกบาน

สบู่ดำลูกผสม พันธุ์สุชาติ–เคยู

มะละกอ (*Carica papaya* L.)
พันธุ์แขกดำเกษตร

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

แขกดำเกษตร เป็นมะละกอเนื้อแดงปลอด GMOs พัฒนาพันธุ์โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ภายใต้โครงการ “การพัฒนาพันธุ์และระบบการปลูกมะละกอเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร (ระยะที่ 1)” ด้วยการนำเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์แขกดำที่ผ่านการคัดเลือกพันธุ์ด้วยวิธีคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selcction) จำนวน 3 ชั่วรุ่น (generation) จากโครงการ “การรวบรวมและคัดเลือกพันธุ์มะละกอและการผลิตเมล็ดพันธุ์” ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มาปลูกคัดเลือกพันธุ์ด้วยวิธีการคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ต่อเนื่องอีก 1 ชั่วรุ่น คัดเลือกพันธุ์ รุ่นที่ 4 ได้ 3 สายพันธุ์ (line) ที่มีคุณภาพผลเหมาะสมทั้งการบริโภคผลดิบ ผลสุก และแปรรูป จากนั้นนำเมล็ดของทั้ง 3 สายพันธุ์ มาผสมรวมกัน (bulk) เพื่อปลูกผลิตเมล็ดพันธุ์เผยแพร่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย มะละกอ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Carica papaya* L. วงศ์ Caricaceae ไม้ต้นขนาดเล็ก ไม้ผล

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system)

ต้น ลำต้นกลม สีเทา เส้นรอบวงโคนต้นเมื่ออายุ 9 เดือน ประมาณ 50 เซนติเมตร ความสูงตำแหน่งดอกแรก ประมาณ 90 เซนติเมตร ความสูงต้นเมื่อออกดอกแรก ประมาณ 110 เซนติเมตร ความสูงตำแหน่งติดผลแรก ประมาณ 140 เซนติเมตร ความสูงต้นเมื่อติดผลแรก ประมาณ 250 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียน ใบอ่อน สีเขียวอ่อน เมื่ออายุ 1–1.5 เดือน เป็นแฉกประมาณ 3 แฉก ใบแก่เป็นแฉกประมาณ 9 แฉก ก้านใบสีเขียวอ่อน

ดอก/ช่อดอก ดอกสมบูรณ์เพศชนิดอีลองกาตา (elongata) ช่อดอกออกเป็นกลุ่มบริเวณซอกเหนือก้านใบ 3–4 ดอกต่อช่อ ดอกย่อยทรงกระบอกยาว ความยาวดอกย่อยประมาณ 5–7 เซนติเมตร กลีบดอก 5 กลีบ ส่วนโคนเชื่อมติดกันประมาณ 1 ใน 3 ของความยาวกลีบดอก ระยะดอกบาน โคนกลีบดอกสีเขียวแกมขาว กลีบดอกส่วนกลางดอกถึงปลายกลีบดอกสีครีม

เกสรเพศผู้ 10 อัน อับเรณู มีลักษณะยาวรี สีเหลือง ยอดเกสรเพศเมียเป็นแฉก 5 แฉก สีเขียวอ่อน

ผล ผลที่พัฒนาจากดอกสมบูรณ์เพศชนิดอีลองกาตา (elongata) ทรงกระบอกยาว ผลดิบเปลือกสีเขียวเข้ม เนื้อสีขาว ผลแต้ม 3–4 แต้ม ผลสุกเปลือกสีส้ม เนื้อสีแดง น้ำหนักผลเฉลี่ย 1.6 กิโลกรัม ความหนาเนื้อเฉลี่ย 2.70 เซนติเมตร ความแน่นเนื้อเฉลี่ย 13.8 นิวตัน

เมล็ด ทรงกลมรี เมล็ดอ่อนสีขาว จากนั้นเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำเมื่อผลเริ่มขึ้นแต้ม เปลือกหุ้มเมล็ดสีน้ำตาล ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5–7 มิลลิเมตร

ลักษณะอื่น ๆ 1. ปลอด GMOs

. 2. ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำเฉลี่ย 13.1 เปอร์เซ็น บริกซ์ ปริมาณวิตามินซีเฉลี่ย 104 มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด ปริมาณไลโคปีนเฉลี่ย 7.8 มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด ปริมาณเบต้าแคโรทีนเฉลี่ย 4.7 มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด

3. ออกดอกแรกเมื่ออายุประมาณ 90 วัน หลังย้ายปลูก

มะละกอพันธุ์แขกดำเกษตร

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-01-เอสวาย (พันธุ์กำแพงแสน-01-SY)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-01-SY เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จงหวัดนครปฐม ได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Torpe barsonyvirag จากประเทศฝรั่งเศส โดยการคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน มีความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น มีสีม่วงเข้ม ต้นสูง 29 – 31 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 26 – 29 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว และต้นสูง 50 – 53 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 49 – 52 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้นปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกชั้นเดียว (single flower head) กลีบดอกสีส้ม (YELLOW–ORANGE GROUP 23A) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปหยดน้ำเรียงหนึ่งชั้น เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย โคนกลีบดอกเป็นหลอดเล็ก และมีจุดสีแดงอมน้ำตาล (42A) ที่กลางกลีบ ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 0.8 – 1.3 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยการเพาะเมล็ดถึงระยะออกดอก 55 – 60 วัน ในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วัน ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

2. กลีบดอกย่อยชั้นนอกมีสองสี ลำต้นมีสีม่วงเข้ม และสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสายพันธุ์แท้อีก 9 พันธุ์

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 9.3 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.38 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-01-เอสวาย

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-02-เอสโอ (กำแพงแสน-02-SO)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-02-SO เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Torpe barsonyvirag จากประเทศฝรั่งเศส โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงปานกลาง ต้นสูง 23 – 25 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25 – 28 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 36 – 39 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 46 – 49 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง ดอกชั้นเดียว (single flower head) กลีบดอกสีส้มแดง (ORANGE–RED GROUP N30A) ดอกย่อยมี 2 แบบคือ รูปหลอด

(tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปหยดน้ำเรียงหนึ่งชั้น เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย โคนกลีบดอกเป็นหลอดเล็ก และมีจุดสีแดงอมน้ำตาล (N25B) ที่กลางกลีบ ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.0 – 1.4 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหาง เมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ทรงพุ่มเตี้ยกระทัดรัด (compact) และเมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 6–7 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแสงและอุณหภูมิ สีแดงส้มบนกลีบดอกย่อยชั้นนอกจะจางไปเห็นแต่เพียงสีส้มสีเดียวกันกับกลีบดอกย่อยชั้นใน

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 18.7 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 1.18 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-02-เอสโอ

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-03-เอสโอ (กำแพงแสน-03-SO)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-03-SO เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Petite (Mixes colors) จากประเทศอเมริกา โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงเล็กน้อย ต้นสูง 20 – 23 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 22 – 25 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 36 – 39 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 35 – 38 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง กลีบดอกสีส้ม (ORANGE GROUP N25C) ดอกย่อยแบบโคนรูปหลอดปลายรูปลิ้นทั้งหมด (tubuligulate) ไม่มีดอกวงนอก

(ray flower) ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 0.8 – 1.2 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ไม่มีดอกย่อยชั้นนอกหรือมีน้อยมาก

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 18.6 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.99 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-03-เอสโอ

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-04-ดีโอ (กำแพงแสน-04-DO)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-04-DO เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Petite (Mixes colors) จากประเทศอเมริกา โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงเล็กน้อย ต้นสูง 20 – 23 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 23 – 25 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 37 – 40 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 35 – 38 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกซ้อน (double flower head) กลีบดอกสีส้ม (ORANGE GROUP N25B) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ ซ้อนกันมากกว่าหนึ่งชั้น เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.0 – 1.5 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 70 – 80 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ทรงพุ่มเตี้ยกลม (ball shaped)

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 21.3 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.87 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC เป็นพันธุ์ที่มีปริมาณสารลูทีนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสายพันธุ์แท้อีก 9 สายพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-04-ดีโอ

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-05-ดีวาย (กำแพงแสน-05-DY)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-05-DY เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Petite (Mixes colors) จากประเทศอเมริกา โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงเล็กน้อย ต้นสูง 21 – 24 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 23 – 25 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 42 – 45 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 37 – 40 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกซ้อน (double flower head) กลีบดอกสีเหลืองส้ม (YELLOE–ORANGE GROUP 14A) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ โคนกลีบดอกเป็นหลอดเล็ก ซ้อนกันมากกว่าหนึ่งชั้น เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.0 – 1.5 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 70 – 80 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ทรงพุ่มเตี้ยกลม (ball shaped)

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 6.7 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.27 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

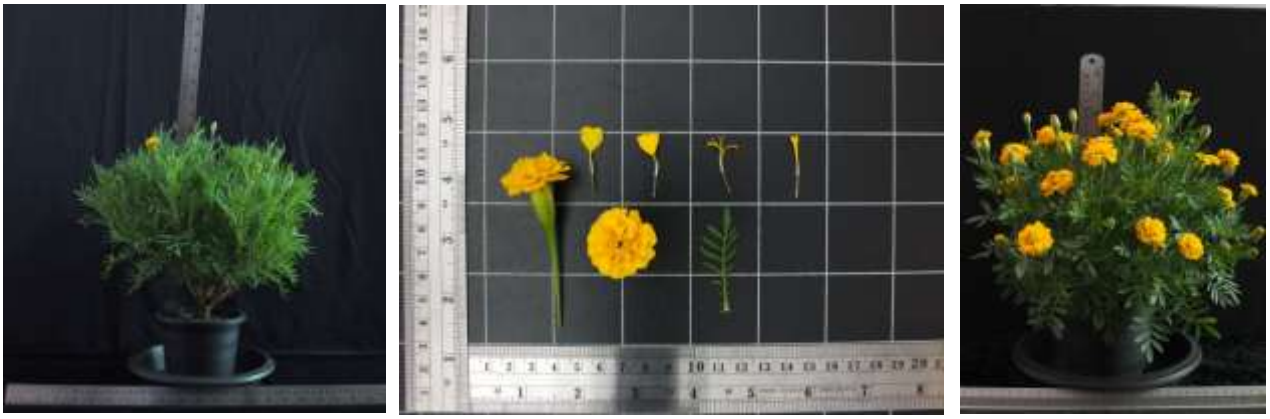

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-05-ดีวาย

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-06-เอสอาร์ (กำแพงแสน-06-SR)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-06-SR เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ จากต้น OP ที่ขึ้นเองในแปลงทดลองของงานวิจัย โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงปานกลาง ต้นสูง 24 – 26 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 24 – 27 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 38 – 40 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 30 – 33 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกชั้นเดียว (single flower head) กลีบดอกชั้นนอกสีส้มแดง (ORANGE–RED GROUP N34 A หรือ B) ดอกย่อยวงในหรือดอกกลางสีเหลืองส้ม (YELLOW–ORANGE GROUP 17A) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ โคนกลีบดอกเป็นหลอดเล็ก เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.4 – 1.8 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. กลีบดอกมีสีแดง ซึ่งเป็นสีที่ได้รับคะแนนความพึงพอใจอันดับต้น ๆ จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 8.2 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.28 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-06-เอสอาร์

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-07-เอสวาย (กำแพงแสน-07-SY)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02 579 5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-07-SY เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ ดาวเรืองฝรั่งเศสสีเหลือง จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงเล็กน้อย ต้นสูง 23 – 25 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 22 – 25 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 32 – 35 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 30 – 33 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกชั้นเดียว (single flower head) กลีบดอกสีส้ม กลีบดอกสีเหลือง (YELLOW GROUP 9A) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.0 – 1.5 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 5.4 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.16 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-07-เอสวาย

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-08-ดีโอ (กำแพงแสน-08-DO)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-08-DO เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ Safari Mixture จากประเทศออสเตรเลีย โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงเล็กน้อย ต้นสูง 18 – 20 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 22 – 25 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 36 – 39 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 35 – 38 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกซ้อน (double flower head) กลีบดอกสีส้ม (ORANGE GROUP N25B) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.5 – 2.0 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 50 – 55 วันในช่วงฤดูหนาว และ 55 – 65 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ออกดอกเร็วที่สุด เมื่อเทียบกับสายพันธุ์แท้อีก 9 พันธุ์

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 19.9 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 1.13 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC และมีปริมาณสารลูทีนสูงรองจากสายพันธุ์ กำแพงแสน-04-DO ที่มีขนาดดอกเล็กกว่า

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-08-ดีโอ

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-09-ดีวาย (กำแพงแสน-09-DY)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02 579 5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-09-DY เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ ดาวเรืองฝรั่งเศสสีเหลือง จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงปานกลาง ต้นสูง 24 – 26 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 24.5– 27 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ต้นสูง 37 – 40 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 33 – 36 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกซ้อน (double flower head) กลีบดอกสีเหลือง (YELLOW–ORANGE GROUP 17B) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำ เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย เรียงซ้อนกันมากกว่าหนึ่งชั้น ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.5 – 2.0 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 2.8 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.14 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-09-ดีวาย

ดาวเรืองฝรั่งเศส (*Tagetes erecta* L.)
พันธุ์กำแพงแสน-10-ดีอาร์ (กำแพงแสน-10-DR)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ดาวเรืองฝรั่งเศสพันธุ์ กำแพงแสน-10-DR เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสกัดและคัดเลือกสายพันธุ์แท้ (inbred line) ดาวเรืองฝรั่งเศสเพื่อพัฒนาเป็นไม้ดอกกระถาง โดยภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมได้เริ่มงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2555 – 2557 ด้วยวิธีการสกัดสายพันธุ์แท้ คือ การผสมตัวเอง (selfing) จากเชื้อพันธุกรรมของสายพันธุ์เริ่มต้น (S_0) คือ ดาวเรืองฝรั่งเศสสีเหลือง จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย โดยคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant selection) จากการผสมตัวเองอย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รอบ (S_5) ซึ่งในแต่ละรอบปลูก ปลูกจำนวน 20 ต้น พิจารณาลักษณะที่ปรากฏ โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร คือ ทรงต้นมีลักษณะพุ่มเตี้ย มีจำนวนดอกมาก บานพร้อมกัน ดอกบานอยู่ได้นานประมาณ 5 – 7 วัน พบความสม่ำเสมอภายในสายพันธุ์ และไม่เป็นโรค

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ดาวเรืองฝรั่งเศส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L. วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) และเกิดรากพิเศษ (adventitious root) บริเวณลำต้นเมื่อมีความชื้นมากพอ

ต้น สีม่วงปานกลาง ต้นสูง 18 – 20 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 21 – 24 เซนติเมตร ในช่วงฤดูหนาว ทรงพุ่มกว้าง 35 – 38 เซนติเมตร ในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน

ใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ (odd–pinnately compound leave) เรียงตรงข้ามกัน ใบย่อยรูปรีถึงรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบจักฟันเลื่อย ผิวใบด้านบนสีเขียวค่อนข้างเข้ม มีต่อมน้ำมัน (oil grand) เรียงอยู่ใต้ขอบใบ

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น (head) ออกที่ปลายกิ่ง เป็นดอกซ้อน (double flower head) ดอกวงนอกกสีส้มแดง (ORANGE–RED GROUP N34 ระหว่าง A กับ B) สีกลีบดอกย่อยวงในสีเหลืองส้ม (YELLOW–ORANGE GROUP 17A) ดอกย่อยมี 2 แบบ คือ รูปหลอด (tubulate) และรูปลิ้น (ligulate) ดอกวงนอก (ray flower) รูปร่างเป็นหยดน้ำซ้อนกันมากกว่าหนึ่งชั้น เป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศมีแต่เกสรเพศเมีย ดอกย่อยวงในหรือดอกกลาง (disk flower) เป็นหลอด รูปร่างคล้ายกระดิ่ง ปลายเป็นจัก 5 ซี่ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ อับเรณู (anther) เชื่อมติดกัน 5 อัน ปลายยอดเกสรเพศเมีย (stigma) แยกเป็น 2 แฉก เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด 1.5 – 2.0 นิ้ว มีก้านดอกยาวปานกลาง

ผล/เมล็ด ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) สีดำ มีลักษณะเรียวยาว มีหางเมล็ด และส่วนของดอกที่อยู่เหนือรังไข่จะร่วงเมื่อสุกแก่เต็มที่

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เมล็ดถึงออกดอก 55 – 60 วันในช่วงฤดูหนาว และ 65 – 75 วันในช่วงฤดูร้อน–ฤดูฝน

2. ลักษณะดอกและสีดอกได้รับคะแนนความพึงพอใจสูงสุด โดยอาศัยข้อมูลการทดสอบความพึงพอใจที่ได้จากผู้ประกอบการขายต้นไม้ที่สวนจตุจักร

3. ในกลีบดอกมีปริมาณสารลูทีน (lutein) 5.8 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง และสารซีแซนทีน (zeaxanthin) 0.17 มิลลิกรัมต่อกรัมน้ำหนักแห้ง โดยวิธี HPLC

ดาวเรืองฝรั่งเศส พันธุ์กำแพงแสน-10-ดีอาร์

น้อยหน่าลูกผสม (*Annona* x *atemoya* Mabb.)
พันธุ์ฝ้ายเขียวเกษตร2

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

น้อยหน่าและน้อยหน่าลูกผสม เป็นไม้ผลที่นิยมปลูกในเขตร้อนและเขตอบอุ่นในส่วนต่าง ๆ ของโลก มีรสชาติดีนิยมบริโภคทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ในประเทศไทยปลูกมากที่สุดในพื้นที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปลูกน้อยหน่าลูกผสมพันธุ์เพชรปากช่อง น้อยหน่าหนัง และน้อยหน่าฝ้าย ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงพันธุ์ใหม่ให้ตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น โดยสถานีวิจัยปากช่อง ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เริ่มโครงการรวบรวมเชื้อพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ไม้ผลสกุลน้อยหน่าในปี พ.ศ. 2548 โดยการสำรวจและเก็บตัวอย่างพันธุ์ดีจากแหล่งปลูกทั่วประเทศ แล้วปลูกไว้ในแปลงรวบรวมพันธุ์ขนาดใหญ่สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ดี สำหรับแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกหลายพันธุ์ เช่น พันธุ์เพชรปากช่อง เนื้อทอง ปากช่อง 46 ปากช่องเคยู 1 ปากช่องเคยู 2 หนังเขียวเกษตร 1 และฝ้ายเขียวเกษตร 1

จากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโครงการปรับปรุงพันธุ์ไม้ผลสกุลน้อยหน่า และสามารถสร้างน้อยหน่าฝ้ายลูกผสมพันธุ์ใหม่ที่มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตของลำต้นดี ให้ผลผลิตสูง โดยมีลักษณะดีเด่นแตกต่างจากพันธุ์การค้าเดิม คือ ติดผลง่ายและดก ผลมีขนาดปานกลาง (ตลาดต้องการ) ผลสุกช้า เปลือกหนาติดกันเป็นแผ่นไม่แยกตา และผลไม่เละง่าย ปริมาณเนื้อที่รับประทานได้สูง และอายุหลังการสุกยาวนาน เนื่องจากเป็นลูกผสมของพันธุ์เพชรปากช่องกับฝ้ายเขียวเกษตร 1 จึงให้ชื่อพันธุ์ว่า “ฝ้ายเขียวเกษตร 2”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย น้อยหน่าลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Annona* x *atemoya* Mabb. วงศ์ Annonaceae ไม้ผล ไม้ต้นขนาดเล็ก

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system)

ต้น ทรงพุ่มเป็นรูปทรงกรวยแผ่กว้าง ขนาดสูง 200 เซนติเมตร กว้าง 198 เซนติเมตร ผิวเปลือกของลำต้นเรียบ สีเปลือกด้านนอกมีสีน้ำตาล (BROWN GROUP 200D) และด้านในมีสีเขียว (GREEN GROUP 143A) แตกกิ่งมากทรงพุ่มหนาแน่น

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับระนาบเดียว รูปรีแกมขอบขนาน ยาว 14.95 เซนติเมตร กว้าง 6.88 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ่ม ขอบใบเรียบ ใบอ่อนมีสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 145 C) และใบแก่มีสีเขียว (GREEN GROUP 144 A) เนื้อใบละเอียดเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 145C) ก้านใบสีเขียว (GREEN GROUP 144A) ยาว 1.58 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกเดี่ยว ดอกเมื่อแก่เต็มที่ก่อนบานมีรูปกรวย กว้าง 1.18 เซนติเมตร ยาว 2.42 เซนติเมตร กลีบด้านในสีเขียวปนขาวหรือสีครีม (YELLOW–GREEN GROUP 149C) กลีบด้านนอกสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 144D) ก้านดอกยาว 1.33 เซนติเมตร

ผล ผลกลุ่ม (aggregate fruit) รูปทรงกลมกึ่งไข่กลับ ไหล่ผลเว้า ปลายผลกลม ผลสมมาตร ผลอ่อนสีเขียวอ่อน (GREEN GROUP 134A) เมื่อแก่สีเขียวเข้ม (GREEN GROUP 145A) ผิวผลเป็นร่องลึกปานกลางสีครีม (YELLOW–GREEN GROUP 149C) ผิวผลย่อยมีลักษณะป้าน ลักษณะเนื้อร่วนการแยกของเนื้อผลย่อยแยกออกจากกันได้ง่าย เนื้อมากสีขาว กลิ่นหอม แกนผลสีขาว

เมล็ด เมล็ดเล็กรูปทรงส่วนมากมีลักษณะรูปไข่เกือบกลม สีน้ำตาล (BROWN GROUP 200A) ขนาดกว้าง 0.8 เซนติเมตร ยาว 1.2 เซนติเมตร หนา 0.6 เซนติเมตร จำนวนเมล็ดเฉลี่ย 26.4 เมล็ดต่อผล

ลักษณะอื่น ๆ 1. เป็นพันธุ์เบาเริ่มติดผลได้ตั้งแต่อายุ 1 – 2 ปี สามารถบังคับให้ออกดอกและติดผลได้ทั้งในและนอกฤดูกาลโดยการตัดแต่งกิ่ง ออกดอกง่าย ติดผลดก เก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่อายุ 100–110 วันหลังดอกบาน

2. มีขั้วผลใหญ่และสั้น แกนผลเป็นรูปสามเหลี่ยมปิรามิด ซึ่งแตกต่างจากพันธุ์อื่นที่เป็นรูปกรวยกลม

น้อยหน่าลูกผสมพันธุ์ฝ้ายเขียวเกษตร2

น้อยหน่าลูกผสม (*Annona* x *atemoya* Mabb.)
พันธุ์ปากช่อง เคยู3

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ–สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์งาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

น้อยหน่าและน้อยหน่าลูกผสม เป็นไม้ผลที่นิยมปลูกในเขตร้อนและเขตอบอุ่นในส่วนต่าง ๆ ของโลก มีรสชาติดีนิยมบริโภคทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ในประเทศไทยปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปลูกน้อยหน่าลูกผสมพันธุ์เพชรปากช่อง น้อยหน่าหนัง และน้อยหน่าฝ้าย ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงพันธุ์ใหม่ให้ตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น โดยสถานีวิจัยปากช่อง ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เริ่มโครงการรวบรวมเชื้อพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ไม้ผลสกุลน้อยหน่าในปี พ.ศ. 2548 โดยการสำรวจและเก็บตัวอย่างพันธุ์ดีจากแหล่งปลูกทั่วประเทศ แล้วปลูกไว้ในแปลงรวบรวมพันธุ์ขนาดใหญ่สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ดีสำหรับแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกหลายพันธุ์ เช่น พันธุ์เพชรปากช่อง เนื้อทอง ปากช่อง 46 ปากช่องเคยู 1 ปากช่องเคยู 2 หนังเขียวเกษตร 1 และฝ้ายเขียวเกษตร 1

จากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโครงการปรับปรุงพันธุ์ไม้ผลสกุลน้อยหน่า และสามารถสร้างน้อยหน่าฝ้ายลูกผสมพันธุ์ใหม่ที่มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตของลำต้นดี ให้ผลผลิตสูง โดยมีลักษณะดีเด่นแตกต่างจากพันธุ์การค้าเดิม คือ ติดผลง่ายและดก ผลมีขนาดปานกลาง (ตลาดต้องการ) ผลสุกช้า ปริมาณเนื้อที่รับประทานได้สูง และอายุหลังการสุกยาวนาน เนื่องจากเป็นลูกผสมของพันธุ์เพชรปากช่องกับ พันธุ์ L59 (ลูกผสมสายพันธุ์คัดเลือก) จึงให้ชื่อพันธุ์ว่า “ปากช่อง เคยู3”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย น้อยหน่าลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Annona* x *atemoya* Mabb. วงศ์ Annonaceae ไม้ผล ไม้ต้นขนาดเล็ก

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system)

ต้น ทรงพุ่มเป็นรูปทรงกรวยแผ่กว้าง สูง 220 เซนติเมตร กว้าง 190 เซนติเมตร ผิวเปลือกของลำต้นเรียบ สีเปลือกด้านนอกมีสีน้ำตาล (BROWN GROUP 200D) และด้านในมีสีเขียว (GREEN GROUP 143A) แตกกิ่งมากทรงพุ่มหนาแน่น

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับระนาบเดียว รูปรีแกมขอบขนาน ยาว 14.92 เซนติเมตร กว้าง 7.53 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ่ม ขอบใบเรียบ ใบอ่อนมีสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 145C) และใบแก่มีสีเขียว (GREEN GROUP 144A) เนื้อใบละเอียดเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 145C) ก้านใบสีเขียว (GREEN GROUP 144A) ยาว 1.94 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกเดี่ยว ดอกเมื่อแก่เต็มที่ก่อนบานมีรูปกรวย กว้าง 1.11 เซนติเมตร ยาว 2.36 เซนติเมตร กลีบด้านในสีเขียวปนขาวหรือสีครีม (YELLOW–GREEN GROUP 149C) กลีบด้านนอกสีเขียวอ่อน (YELLOW–GREEN GROUP 144D) ก้านดอกยาว 1.80 เซนติเมตร

ผล ผลกลุ่ม (aggregate fruit) รูปทรงกลมกึ่งไข่ยาว ไหล่ผลเว้า ปลายผลกลม ผลสมมาตร ผลอ่อนสีเขียวอ่อน (GREEN GROUP 130A) เมื่อแก่สีเขียวเข้ม (GREEN GROUP 140A) ผิวผลเป็นร่องลึกปานกลางสีครีม (YELLOW–GREEN GROUP 149C) ผิวผลย่อยมีลักษณะป้าน ลักษณะเนื้อร่วนการแยกของเนื้อผลย่อยแยกออกจากกันได้ง่าย เนื้อมากสีขาว กลิ่นหอม แกนผลสีขาว

เมล็ด เมล็ดเล็กรูปทรงส่วนมากมีลักษณะรูปไข่เกือบกลม สีน้ำตาล(BROWN GROUP 200A) กว้าง 0.8 เซนติเมตร ยาว 1.3 เซนติเมตร หนา 0.8 เซนติเมตร จำนวนเมล็ดเฉลี่ย 27.8 เมล็ดต่อผล

ลักษณะอื่น ๆ 1. เป็นพันธุ์เบาเริ่มติดผลได้ตั้งแต่อายุ 1–2 ปี สามารถบังคับให้ออกดอกและติดผลได้ทั้งในและนอกฤดูกาลโดการตัดแต่งกิ่ง นิสัยการออกดอกง่าย ติดผลดก เก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่อายุ 100–110 วันหลังดอกบาน

2. มีขั้วผลเล็กยาว แกนผลเป็นรูปสามเหลี่ยมปิรามิด ซึ่งแตกต่างจากพันธุ์อื่นที่เป็นรูปกรวยกลม

น้อยหน่าลูกผสมพันธุ์ปากช่อง เคยู3